

Notat - Midttrafiks høringsbudget 2020

Dato 24-10-2019

Claus Meldgaard

Tel. +4521582485

Claus.Meldgaard@RU.RM.DK

1-30-75-2-19

Midttrafiks høringsbudget viser et samlet forventet forbrug til regional kollektiv trafik på 394,8 mio. kr. (inkl. pensioner). Heraf falder de 278,6 mio. kr. på bus- og togdrift og 116,2 mio. kr. på letbanedrift.

Høringsbudgettet skal reduceres til 394,1 mio. kr. da pensioner til tidl. Midttrafik tjenestemænd endnu i 2020 er dækket af en forudbetaling i 2011.

Udgifterne finansieres dels af Regional Udviklings budget, dels af formålsbestemte statstilskud. Den samlede ramme er på 438,8 mio. kr., heraf kommer 343,8 mio. kr. fra det regionale budget mens 95,0 mio. kr. kommer fra en række statslige tilskud.

De statslige tilskud kan kun anvendes på de formål, de er bevilget til, og et evt. mindreforbrug kan således ikke omdisponeres til den øvrige kollektive trafik.

De statslige tilskud består i 2020 af:

- 12,4 mio.kr. til investeringer på Odder- og Lemvigbanen
- 49,2 mio.kr. til letbanedrift på Grenaabanen
- 1,6 mio.kr. i 2020 stigende til 31,6 mio.kr. fra 2021 til drift af strækningen Holstebro-Skjern
- 1,0 mio.kr. til vedligeholdelse af stationerne på strækninger. Tilskuddet vil blive udbetalt med tilbagevirkende kraft fra medio 2019 således at der i 2020 er 2,5 mio. kr. øremærket til stationsvedligeholdelse på strækningen. Tilskuddet skal videreudbetales til de tre kommuner på strækningen.
- Et engangstilskud på 29,3 mio. kr. til anskaffelse af tre togsæt fra Arriva der indgår i samdriften Holstebro-Skjern

Fra 2021 vil de statslige tilskud udgøre 94,2 mio. kr. årligt.

Indenfor rammen på 438,8 mio.kr. skal der afholdes en række udgifter som ikke indgår i høringsbudgettet. Det drejer sig om ydelser på lån til anlæg af letbanen og spormodernisering af Odderbanen i

2008, pensioner til tidligere jernbanetjenestemænd ved Midtjyske Jernbaner, udbetaling af tilskud til stationsvedligeholdelse til Grenaabane kommunerne samt i 2020 ekstraordinært køb af tre togsæt fra Arriva efter aftalen med Staten om overtagelse af driften Holstebro-Skjern. Disse udgifter indgår ikke i Midttrafiks høringsbudget, da de afholdes direkte af regionen. Årets ramme til udbetaling til Midttrafik er således 382,5 mio.kr.

Fra 2. halvår 2019 til ydes der i foreløbigt 3 år tilskud til supplerende uddannelsesruter. Dette tidsbegrænsede tilskud finansieres, jvn. Regionsrådets beslutning den 31. oktober 2018 af engangsmidler. Regionsrådet er den 19. december 2018 orienteret om at tilskuddet vil udgøre 5,5 mio.kr. imod oprindeligt forudsat 5,2 mio.kr. Der forudsættes således, at der årligt anvendes 5,5 mio. kr. udover rammen finansieret af engangsmidler frem til 2. halvår 2022.

Efter tilførsel af engangsmidler er der 388,1 mio. kr. til rådighed til udbetaling til Midttrafik som fordeles med 275,7 mio. kr. til bus- og togdrift og 112,4 mio. kr. til letbanedrift, og høringsbudgettet afviger fra rammen med i alt 6,0 mio. kr. fordelt på bus- og togdrift med 2,2 mio. kr. og letbanedrift med 3,8 mio. kr, jf. tabel 1.

Tabel 1:

Tabel. Budget og finansiering				
1.000 kr. pl. 20	0	1	2	3
<i>Budget ¹⁾</i>				
Busdrift inkl. rejsekort	205.560	205.560	205.560	205.560
Midlertidige uddannelsesruter ²⁾	5.547	5.547	5.547	5.547
Togdrift inkl. investeringer og Holstebro-Skjern	30.464	62.628	62.628	62.628
Administration, billetkontrol mv.	36.327	36.690	37.053	37.053
<i>Delsum Midttrafik bus og tog</i>	<i>277.898</i>	<i>310.425</i>	<i>310.788</i>	<i>310.788</i>
Letbanen inkl. billetkontrol administration mv.	116.204	114.204	112.204	110.204
<i>Delsum Letbanen</i>	<i>116.204</i>	<i>114.204</i>	<i>112.204</i>	<i>110.204</i>
Budget i alt	394.102	424.629	422.992	420.992
<i>Finansiering</i>				
Regional ramme drift	-343.846	-343.846	-343.846	-343.846
Statslige tilskud	-95.000	-94.200	-94.200	-94.200
Egne udgifter inkl. køb af tog og stationstilskud ³⁾	56.327	25.527	25.527	25.527
<i>Delsum finansiering før engangsmidler</i>	<i>-382.519</i>	<i>-412.519</i>	<i>-412.519</i>	<i>-412.519</i>
Forudsat træk på engangsmidler supplerende uddannelsesruter	-5.547	-5.547	-2.774	0
Finansiering i alt inkl engangsmidler	-388.066	-418.066	-415.293	-412.519
<i>Delsum - sparebehov i høringsbudget</i>	<i>6.036</i>	<i>6.563</i>	<i>7.700</i>	<i>8.473</i>
Engangsmidler Aarhus Letbane	-3.827	-	-	-
Besparelser via. styringsmodel ⁴⁾	-2.209	-	-	-
Total - sparebehov i høringsbudget	0	6.563	7.700	8.473

Noter:

1) Overslagsårene indgår ikke i høringsbudgettet, men fremgår af 1. behandlingen af Midttrafik budget 2020 den 22. sept. 2019.

2) Uddannelsesruterne er oprettet i foreløbigt tre år finansieret af engangsmidler jf. Regionsrådets 31. oktober 2018 pkt. 1. Midttrafik har ikke indregnet dette i overslagsårene.

3) Egne udgifter omfatter ydelser på lån til anlæg af Aarhus Letbane ekskl. driftsanlæg, ydelser på spormoderniseringslån til Odderbanen 2008, pensioner til tidl. privatbane tjenestemænd, og fra 2020 stationstilskud til Grenaabanekommunerne samt et køb af tog til driften Skjern-Holstebro.

4) Der er ikke i tabellen taget stilling til finansieringen af meforbruget i overslagsårene.

Ved Regionsrådets behandling af Midttrafiks budget den 31. oktober 2018 fremgik det, at der er mulighed for at anvende op til 10 mio. kr. årligt af overskydende hensat statsligt tilskud til

Grenaabanen. Dette var baseret på en vurdering af hvor stor en andel af letbanens meromkostninger, der vil kunne tilskrives Grenaabanen, da aftalen mellem regionen og Trafikstyrelsen fastlægger, at tilskuddet alene må anvendes til at drive letbanestrækningen mellem Aarhus og Grenaa efter særskilt regnskab. Trafikstyrelsen har siden modtaget regnskab 2018 uden det gav anledning til bemærkninger. Puljen henstår hos Midttrafik og er aktuelt på 37,8 mio. kr.

Det er forudsat efter regionsråds beslutning den 31. oktober 2018, at der trækkes 5,5 mio.kr. årligt af puljen til finansieringen af de supplerede uddannelsesruter frem til 2. halvår 2022.

Administrationen foreslår, at Aarhus Letbanes merforbrug på 3,8 mio.kr. ligeledes håndteres ved træk på hensatte midler. Dermed trækkes der i alt 9,4 mio. kr. fra "Grenaabane puljen" i 2020.

Med denne anvendelse af engangsmidler reduceres det samlede merforbrug til 2,2 mio. kr., som alene falder på området "bus- og togdrift". Afgivelsen foreslås håndteret indenfor rammerne af styringsmodellen, som regionsrådet godkendte den 30. oktober 2019 (pkt. 6).

Udviklingen i budget 2020

Busdriften er præget af udgifter, der stiger i en hurtigere takt end indtægterne. Årsagen skal især findes i svigtende indtægter, specielt er indtægterne på ungdomskort faldet. Den asymetriske udvikling i udgifter og passagerindtægter er en blivende udfordring i busdriften, og vil fortsat være et fokusområde.

Der gøres derudover opmærksom på følgende indenfor bus- og togdrift:

- Midttrafik anvender fra 2021 en ny indtægtsmodel. Introduktionen af den nye model er udskudt fra 2020, hvilket der giver større budgetsikkerhed i 2020, mens virkningen i overslagsårene er ukendt.
- Tjenestemandspensioner for tidligere ansatte i Midttrafik dækkes til og med 2020 af en forudbetaling foretaget i 2011, herefter er der en årlig udgift på ca. 0,7 mio.kr.
- Høringsbudgettet indregner ikke evt. udgifter ved skærpede miljøzoner i Aarhus.
- Midtjyske Jernbaners udbud af nye tog er aflyst, da vinderen ikke kunne overholde leveringsfrister. Der indgår fortsat et investeringstilskud på 7,8 mio. kr. i budgettet, da udgifter til køb af tog i 2020 ikke kan udelukkes.
- Midttrafik tager i høringsbudgettet forbehold for at afledte effekter af den regionale besparelse på kørselsudgifter og indtægter som pt. ikke er fuldt afklarede.
- Midttrafik har ikke indregnet de supplerende uddannelsesruter som midlertidige frem til 2. halvår 2022, og skal ændre dette til 2. behandlingen.

Merforbruget på letbanedrift skyldes både at bruttoudgifterne stiger udover hvad pl.-fremskrivningen kan forklare, men især at indtægterne er mindre end tidligere forudsat.

Erfaringerne med fulldrift er endnu begrænsede og det tager erfaringsmæssigt tid at genvinde kunderne i en situation, hvor en stækning har været lukket i en længere periode og driften samtidigt er ustabil. Derudover var der ved anlægget af letbanen forudsat en betydelig byudvikling nord for Skejby, som ikke har fundet sted i forudsat omfang. Indtægterne i budget 2020 er derfor sat forsigtigt, dels er grundniveauet fastholdt på 2019 niveau, dels er den forudsatte trinvis opskrivning af indtægterne udsat til 2021.

Administrationen vurderer på linje med Midttrafik at de lave indtægter i 2020 er udtryk for en "parallelforskydning" af indfasningsperioden snarere end en permanent tilstand. Det

permanente indtægtsniveau forudsættes forsat først nået efter stabilisering af driften og udbygning af byudviklingsområderne.